

Dieses Werk wurde Ihnen durch die Universitätsbibliothek Rostock zum Download bereitgestellt.

Für Fragen und Hinweise wenden Sie sich bitte an: digibib.ub@uni-rostock.de

Paul Christian Henrici

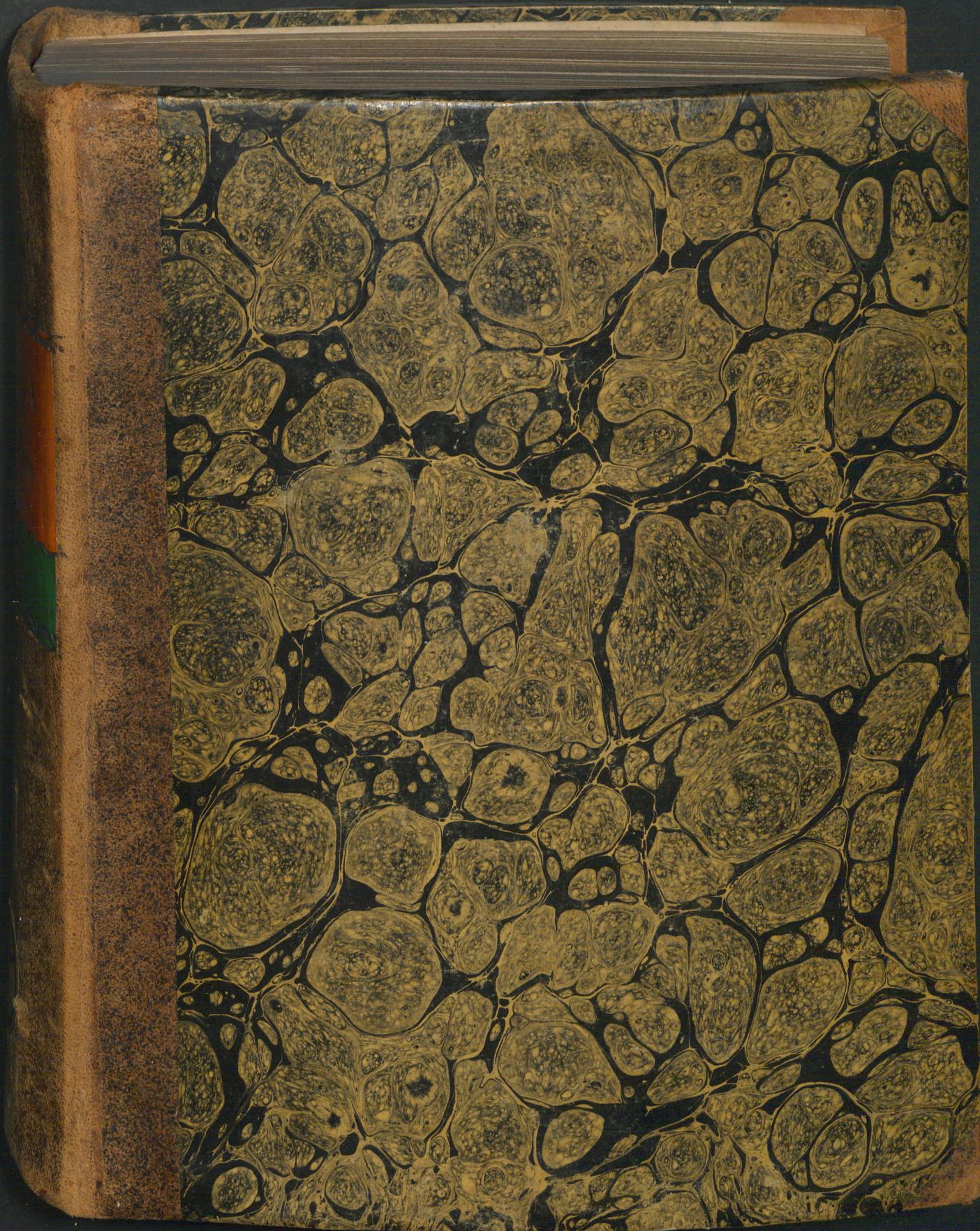
De Stvdio Homerico Prolsvio ...

Altera : A. D. III. Aprilis Ab Hora X.

Altona: Ex Officina Bvrmesteriana, MDCCCLXXXIX.

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/pnn1701038420>

Band (Druck) Freier Zugang

K.P - 395(β)
K.P - 395(3.β)

DE
STUDIO HOMERICO
PROLVSIO ALTERA

QVA

VLTIMAS ORATIONES
QVORUNDAM
CHRISTIANEI ACADEMICI
CIVIVM

A. D. III APRILIS AB HORA X.

RECITANDAS

INDICIT

PAVILLVS CHRISTIANVS HENRICI
REGIS A CONSILIIS IVSTITIAE
ELOQ ET POES. P. P. GYMNASII DIRECTOR.

ALTONAE,
EX OFFICINA BVRMESTERIANA
CLOCCCLXXXIX.

DE

STADIO HOMERICO

PROLUSIO ALITERA

DURING,

QV

ALTIMAS ORATIONES

QVORUNDAM

CHRISTIANAE ACADEMICI

CIVICVM

AD III APRILIS AB HORAE

RECITANDVS RIBENS,

INDICIT

LYRICAE CHRISTIANAE HERMENEIAE

REGIS A CONSILIIS INSTITUTAE

EX OFFICINA HERMANI DILECTOR

ROSANE

EX OFFICINA HERMANI DILECTOR

1590

Persequemur hac Prolusione superioris, quam ab hinc
biennium de STUDIO HOMERICO inscripsi-
mus, argumentum: ac quemadmodum tum,
quod in enarranda Iliade versabantur scholae nostrae, illam nobis
sumsimus Iuuibus nostris commendandam; ita in praesenti,
qui legendae Odyssae publicum exinde laborem impendimus,
ad hanc interpretandam quid opera diligentiaeque contuleri-
mus, simili ratione exponemus, vt qui adhuc recitationibus
interfuerunt, dicta auditaque repetere, et qui postea interfuturi
sunt, praeparationem adhibere auditioni, hoc commentariolo
adiuti, possint.

Sunt, qui legendi cum iuuentute Homeri initia ab Ody-
sea potius capi iubeant, quod et intellectu facilior videatur
Iliade, et ipso argomento magis alliciat iuueniles animos, qui
narratiuncularum episodiorumque suavitate, ipsaque varietate
locorum & itinerum mirifice delectentur. Non male quidem
illi. Enimuero si iuvenes contigerint excitationis ingenii, et
qui iam aliquid intelligent, ipse rerum temporumque ordo, vt

IV

lecta prius Iliade ad Odysseam progrediantur, suadet. Nisi forte consultius duxeris, de Vlyssis ceterorumque ducum, confecto bello, reditu tibi exponi prius, quam ad bellum profectos, et res ab illis gestas scieris, et redditam Menelao Helenam ante cani, quam raptam fuisse cognoueris. Accedit, quod expeditius ac maiori cum voluptate lecturus sit Vlyssis itinera et casus ancipites, qui ex rebus aliis cognitum habuerit Vlyssis ingenium animumque.

Credidi quondam CLERICO Art. crit. P. I. c. III, quod in linguae Latinae studio rectissime fit, idem in addiscenda Graeca tenendum esse, ut ab auctoribus prosaicis incipiatur. Sed vsu et experientia, caussisque rei perpendendis didici, utilius a poëtis, in primis ab Homero, haustis ante linguae elementis, legendi initium capi.

Odysseam ab Homero post Iliada confectam esse, et omnis antiquitas prodidit, et varii casus, quorum sunt in Iliade antecessiones, lectori facile persuadeant. Pulchre LONGINVS sect. IX, cum Iliadem in ipso aetatis et ingenii vigore conscriptam dixisset, Poëtam in Odyssea soli in occasum vergenti videri similem existimat, cuius, citra vehementiam ardoris, magnitudo permaneat: Odysseam opus esse senectutis, sed senectutis Homericae. Quod si non idem, qui in Iliade regnat, spiritus, non concitatum illud dicendi genus in Odyssea apparet: hoc ab argumento esse puto, quod ipsum veluti senile, non heroum iuuenum iras, aestus, pugnas persequitur; sed

quid virtus et quid sapientia possit,

Vile proponit nobis exemplar Vlyssem.

2 A

Mihi

Mihi quidem Odyssea vim omnem virtutemque, quae cadere in eiusmodi sedatum et quietum argumentum possit, praeserre videtur. Tantum sane abest, ut Iliadi concedat poëticæ inuentionis artificio, vt eam superet etiam episodiorum, quibus sterile argumentum amplificatur, suauitate, et speciosis miraculis, quae Horatius laudat; maxime vero illa, quam idem commendat, ordinis poëtici venere,

*Vt iam nunc dicat, iam nunc debentia dici
Pleraque differat, et praesens in tempus omittat.*

Cum enim in Iliade temporis rerumque gestarum ordinem sequatur poëta; in Odyssaea aliam prorsus dispositionem adhibet, et lectorem statim in medias res immittit, quo ipso incendit legendi studium et exspectationem tenet erectam. Itaque Odysseam sibi tanquam exemplar proponere solent poëtae scenici, epicci, fabularum romanensium scriptores: vt lex paene constituta sit in huiusmodi scriptionibus seruanda.

Sed haec ipsa artificiosi vereque epicci ordinis ratio, quo magis a vulgari recedit, hoc magis etiam postulat, ut seriem totius operis et argumenti summam ante perspiciat et teneat, qui legere Odysseam iucundius, nec haerere subinde veluti errabundus volet. Cuius instituendi consilii haud scio an faciliior ratio sit, quam vt totum carmen in partes sex tribuatur, quarum quaeque libris quatuor constet. Liceat nobis hanc distributionem, retentis vbi visum fuerit, verbis ERNESTII, viri de Homero post Clarkium longe meritissimi, qui vt Iliadi, sic Odyssae summam carminis vniuersi praemilit, paullo distinctius ac partitum persequi.

TETRAS PRIMA.

Haec Telemachi in Ithaca statum et itinera complectitur: illum quidem duobus libris primis; haec duobus reliquis.

Lib. I. Decreto in concilio primo deorum Vlyssis in patriam, vnde eum Neptunus iratus arcebat, reditu, Minerua Mentis, hospitis Vlyssei, adsumta specie, in Ithacam profecta impellit Telemachum, ut Pilum ad Nestorem, et Spartam ad Menelaum iret de patre sciscitatum.

Lib. II. Telemachus, cum congregata concione procos domo patris exire iussisset, consensa naui iter fuscipit, comitemque se peregrinanti praebet Minerua sub specie Mentoris, quem Vlysses abiens rei domesticae praefecerat.

Lib. III. Pilum venit ad Nestorem: vnde comitante, cum Mentor alio discessisset, Pisistrato Nestoris filio, iter alterum facit.

Lib. IV. Spartam terrestri itinere petit, ad Menelaum et Helenam. Interea proci mittunt qui, redituro insidentur.

TETRAS SECUNDA.

Hic ipsam demum Odysseam auspicatur poëta, et Vlyssis fata, itinera, enarrare incipit.

Lib. V. Ex secundo deorum concilio Mercurius, Iouis in Ogygiam insulam ad Calypsonem legatus, dimittere Vlyssem, quem detinuerat, iubet. Hic profectus naui, quam ipse fabricatus erat, opprimitur tempestate a Neptuno immissa, factoque naufragio enat nudus in insulam Phaeacum, Scheriam.

Lib. VI. Ibi a Nausicaa, regis filia, quam ex ea gente primam prope litus salutasset, veste donatus domum patris, Alcinoi regis, venire iubetur.

Lib.

Lib. VII. Cum venisset, benigne acceptus a rege et Arete, regina, huic quomodo ex Ogygia, relicta Calypso, quae per integrum septennium detinuissest, eo delatus sit, refert. Roganti ut deducere se in patriam velit, annuit Alcinous.

Lib. VIII. In concione Phaeacensibus commendatur ab Alcinoo, et liberaliter coniuuiis, ludis, donis tractatur. Denique ut nomen suum edat, ut fata, ut itinera narret, rogatur.

T E T R A S T E R T I A.

Haec fatorum eius itinerumque narrationem habet.

Lib. IX. Expugnata Troia, inde se cum duodecim nauibus suis ad *Cicones*, Troianorum socios, in Thraciam venisse, perditisque duobus et septuaginta militibus ad *Lotophagos*, gentem Africae mansuetam placidamque, delatum: inde ad *Cyclopum* in Sicilia terram, quorum immanissimum Polyphemum, postquam sex sibi socios deuorasset, vino somnoque dominum excaecauerit. (Hinc illa Neptuni, cuius filius erat Cyclops, in Vlyssem indignatio.)

Lib. X. Ad *Aeoliam* insulam delatum, cuius rex Aeolus ipse tradiderit utrem, in quo ligati essent venti, excepto Zephyro, quo ad Ithacam reduceretur. Soluto a sociis utre, cum in conspectu iam fuisset Ithaca, rufus, unde venerat, reiectum fuisset. Venisse ad *Laestrygones*, in litore Italiae Cyclopum genus: quorum rex Antiphates, alter Polyphemus, postquam de missis sociis unum deuorasset, etiam naues undecim una cum viris deimerisset, vix se cum una naui effugisse. Ad *Aeaeam* insulam, Circae sedem, se deuinctum, annum ibi cum suis degisse. Eius monitu Plutonis regna inferosque, ut Tiresiam vatem consulueret, se adiisse.

LIB. X.

Lib.

VIII

Lib. XI. Quo cum per Cimmeriorum tenebras deuenisset, ante ceteros heroum manes, sacrificio facto, sibi euocatum fuisse Tiresiam, ab eo se monita de futuris itineribus accepisse. (Haec est nobilis illa *νευρομαντεια*, quam nos cum Aeneidos libro sexto contulimus.)

Lib. XII. Ad Circen iterum deuectum esse, quae ipsi disertius quam Tiresias, itinerum pericula futura praedixerit 1) *Sirenum* insulam, 2) *Scopulos* binos, ad dextram quidem Planctas (petras errantes), ad sinistram Scyllam et Charybdim, 3) *Trinacriam* insulam, vbi Solis boues ovesque pascerentur, quas caueret, ne tangeret. Sirenes quidem et Planctas se praeter nauigasse incolumem; sed Scyllam e sociis abripuisse sex, eosque praestantissimos. In Trinacia cum diis suppliaturus paullum secessisset a suis, maestatas ab his fuisse debibus Solis nonnullas: inde profectos infsecutam fuisse cum fulmine et tonitru procellam, quae in mare proiiceret omnes; fracta nauis, se solum carina insidentem in Charybdim impulsum, tandem ad Ogygiam delatum, et a Calypsone amice exceptum.

Longius est illud narrantis episodium; sed, quoniam seriem itinerum ordinatam continet, probe notandum. Memoriam iuuabunt versiculi quatuor, totidem libros complexi:

Nonus habet Cicones, post Lotophagosque Cyclopem.

Aeolus in decimo, Antiphates, reuidendaque Circe.

Tum per Cimmerias itur Plutonis ad umbras.

Sirenes, Scopuli, Solis grex, inde Calypso.

TETRAS

T E T R A S Q V A R T A.

Tandem Ithacae suae redditus Vlysses, extra urbem aliquantis per apud Eumaeum subulcum commoratur ignotus.

Lib. XIII. Vlysses noctu a Phaeacibus in Ithacam nauī deductus in litore exponitur dormiens. Expergefacto adest Minerua, suumque auxilium, quo procos interimat pollicita, suadet, vt Eumaeum adeat. Quo tutius fallat, deformat in senem mendicum, depilem, tunica lacera, pera, baculo instruit.

Lib. XIV. Ex Eumaeo cognoscit de statu rerum suarum, de Penelopae fide, de procorum iniuriis, de Telemachi itinere et parentibus suis.

Lib. XV. Interea Lacedaemonem profecta Miuerua Telemachum iubet parare reditum in patriam. Qui confilio ipsius adiutus euadit stratas a procis insidias.

Lib. XVI. Primum adit monitu deae eundem Eumaeum: vbi dum hic abest ad Penelopem missus, quo Telemachi reditum nuntiaret, ei se aperit Vlysses soli, et quomodo tollendos procos putet, indicat.

T E T R A S Q V I N T A.

Vlysses, relicto rure, in urbem venit.

Lib. XVII. Primus in urbem domumque redit Telemachus: post eum ab Eumaeo ductus Vlysses pannis obsitus, mendicaturus. Hic agnoscitur primum a cane. A procis, quos mendicatum adit, durius tractatur.

Lib. XVIII. In eum inuehitur Irus, mendicus vagabundus, inuehuntur ancillae, nec inuita Minerua peruicaces proci.

Lib. XIX. Vlysses semouendis noctu per absentiam procorum armis, omnibus illis necem machinatur. Ipsum de

X

Vlyffe percontatur Penelope. E cicatrice, dum lauat, agnoscit Euryclea, sed tacere iubetur.

Lib. XX. Vlyssi, per noctem inquieto, animum addit Minerua. Secunda ipsi a Ioue omina; dira procis portenta.

T E T R A S S E X T A .

Caede procorum, et aliorum, qui cum illis fecerant, deinde agnitionibus Vlyssis fabula soluitur.

Lib. XXI. Penelope indictum procis arcus certamen fieri iubet. Eumaeo et Philoetio, seruorum fidelissimis, se aperit Vlysses: mox accepto arcu, rem, cui impares fuerant omnes, solus praestat.

Lib. XXII. Hoc ipso arcu, eisdem sagittis primum processos aggreditur: deinde, scuto ipse et galea armatus, hastis. Cum illis non esset elabendi facultas, interficit impune omnes. Phemio cantori, et Medonti praeconi parcit. Suppicio puniuntur famulae impudicae, et Melanthius caprarius.

Lib. XXIII. Vlysses a Penelope subdubitante aliquantis per, et percontando fidem tentante, tandem, manantibus praegaudio lacrimis, agnoscitur.

Lib. XXIV. Procorum manes a Mercurio ad inferos ducentur. Vlysses ad Laertem patrem venit, et lugenti propter absentem filium seni se ostendit. Ithacenses, duce Epithe, patre Antinoi, qui inter processos caesus erat, instructa acie adversus Vlyssem egressi, placantur interuentu Mineruae, atque ita pax vtrinque componitur.

Primam Homeri principemque virtutem recte collocari
puto in nobili illa simplicitate, qua rerum hominumque natu-
ram

ram imitetur ita, ut ab ipso vitae morumque exemplari veras duxisse voces videatur. Hac maxime consecutus est illam propriam laudem, ut omnium temporum aetatumque poëta haberetur, et exemplum ad quod veri et pulchri indicium exigent quicunque imitari naturam vellent. Scite inter hos imitatores POPIVS refert Maronem, qui, cum Aeneides auctor futurus initio designatus fuisset aliunde, quam ab ipsa Natura artis suae praecepta accipere, mox inter Naturam et Homerum nihil prorsus interesse repererit:

Nature and Homer were, hi found, the same.

Dulcedinem, qua sua quemque patria allicere solet, quam suauiter ad naturae veritatem expressit in Vlysse: amorem inter coniuges mutuum, in eodem et Penelopae: liberorum erga parentes pietatem in Telemacho! Iam patris ereptum sibi filium lugentis sensum non in Nestore pingit? Qui cum in ducum apud Troiam interemtorum recensu III. 108 sqq. cum de Aiace, de Achille, de Patroclo triste illud *ενθα πειται* protulisset, addit:

Ενθα δέρμος Φίλος γίνος ἀμα πρωτερος νοι αμυμων

Αντιλοχος.

Quam ad excitandam aduersus miseros et egenos, qui munusculi aliquid petant, misericordiam aptum est, et ab ipsa natura profectum illud VI, 207, it. XIV, 47,

προς Διος εισιν ἀπαντες

Ξενοιτε, πλωχοιτε δοσις δολιγητε, Φιλητε.

Ad fortitudinem in sustinendis aduersis erigitur mens nostra, dum similia nos antea vel grauiora etiam perpeccos cogitamus. Itaque haec cogitantem inducit Vlyssem: sed

XII

nouam vim addit sententiae, quod inducit alloquenter et cohortantem animum suum XX, 18,

Τλαθὶ δὴ, πολεῖται παῖς ποντερον αλλο ποτ' επληγ.

Non magni momenti videri possit, sed vera tamen est moris humani imago, quod Vlyssem, cum super mensam ex Eumaei narratione, vehementi in procos ira commoueretur, raptim comedentem ac bibentem festinans facit, ut qui affecto animo vindictam meditaretur: hoc enim qui inter edendum perturbatione quadam incitantur, facere solent. Pariter in Penelope, cum accurrentium famularum strepitu expergefacta genas sibi manibus abstergit, XVIII, 198, bene pinxit, ut adnotauit ad hunc locum Ernesti, gestum euigilantium non sponte, et nondum satiatorum somno. Pudicae virginis verecundiam nativo colore repraesentat in Nausicaa. Admonuerat eam Minerua in somnis visa, ad labra prope litus ut abiret vestes lotura, quod instarent nuptiae. Itaque a patre currum sibi praeberi petit, allegatque lauandarum vestium caussas aliquas, sed principem illarum, promissas a Minerua nuptias, adferre verecundatur. Pulchre sentit pater, quod virgo reticuerat, et instrui currum iubet.

Nec minus naturae conuenienter in mendicum Vlyssem, insulte et illiberaliter iocantes inducit Melanthium, caprarium, et ex procis Eurymachum: quorum ille XVII, 232 seruili et digno plebe acumine futurum iactat, ut multa scabella in eum proiecta a costis ipsius deterantur (es würden sich viele Fußschemel an seinen Ribben die Ecken abstoßen); hic accensum ignem nutrientis caput glabrum (quod seni Pallas efficerat), cauillabatur, qui non sine dei alicuius iussu aduenisse diceret
facium

XIII

facium in coenaculo splendorem caluitie sua aucturum. Praetereo, ne longus sim, animalium, rerum, locorum naturam ita descriptam ab Homero, ut eius picturam, non poësin, videamus.

Atque illo naturae et animaduertenda sollerter, et accuratius imitandae exprimendaeque studio factum est, ut dicta ipsius in consuetudinem prouerbiorum venirent, ut Homero apud Graios contigisse videatur illa BOILAVII apud Gallos suos gloria, qui vidisse se nonnunquam scribit, commode sibi falseque dicta dulciter adficere lectorum animos, et protinus prouerbia fieri:

*Et par le prompt effet d'un sel rejouissant,
Devenir quelquefois proverbes en naissant.*

Multa ex Homero in Adagiis collegit Erasmus Roter. Nobis vel tria suffecerint, quae inter legendum in primis placuere. Ex IX, 370, vbi Polyphemus muneris loco, postremum se Vlyssem deuoraturum, promittit, est illud *Cyclopis donum*: quo malum significatur serius nobis, quam aliis inferendum. XIV, 214, *Ἐν της παλαιῆς γυνώσκειν, ex stipula iudicare*, scil. aristam, cum ex indiciis in fene relictis cuiusmodi adolescens fuerit, coniicimus. XVI, 294, *αὐτὸς εὐθυγέτος αὐδρα σιδηρος, ferrum sua sponte virum allicit*, h. e. conspecta arma facillime efficiunt, ut pugna ineatur, vel, ut latius patere solet prouerbiorum usus, oculis visuque commouetur cupiditas. Ab Vlyssis cursu XII, 235 repetendus est tritus, nescio quo auctore, versiculos, *Incidit in Scyllam, qui vult vitare Charybdim.*

Ex simplici et non affectata dicendi ratione, quae et ipsa naturam sequeretur, enata est facilitas ad sermonis etiam familiaris

XIV

liaris usum transferendi versiculos Homeri vel integros, vel leuiter immutatos. Iubet Tiresias XI, 121, proficisci Vlyssem donec ad homines peruenisset, qui non noscent mare. Hunc versiculum suum fecit Atheniensium aliquis, qui Philippum regem fugeret, interroganti quoisque fugiturus esset, respon- dens, εισονε τας αΦιωμα, οι ψη ωστι Φιλιππου. Versiculum XVI, 181, Αλλοιος μοι, ξενε, Φανης νεον, η παροιθεν, quo Telemachus Vlyssem alloquitur, subito a Minerua ex sene mendico in virum elegantis formae mutatum, commode Plutarchus (de discrimine amici et adulatoris) ab externa corporis specie ad animi indolem et adulatoris leuitatem transfert. Plura huiusmodi passim reperias: et possit lector, qui hoc agat, saepius inuenire, quae ad alia accommodet. Repeto e. c. quod adferre me memini ad X, 514, vbi Cocytus, inferorum fluuius, esse dicitur Stygis aquae riuus, posse ad vinum sulphuratum trans- ferri hoc Στυγος υδατος εσιν απορρωξ.

Cuiusmodi in Iliade notauimus versuum et hemistichiorum repetitiones, crebrius etiam in Odyssaea animaduertimus. Quod enim ad naturae verique similitudinem dictum est, cur non idem et alia occasione simili placitum putaret Poëta, praesertim in illa priscae aetatis simplicitate? Texenda et retexenda tela, ut hoc vtar, Penelope quomodo lactauerit procos et falsa spe produxerit, Telemacho narrat Antinous II, 93, sqq.: idem iisdem verbis Vlyssi personato refert ipsa XIX, 139, deinde apud inferos XXIV, 127, Agamemnoni Amphimedon, caedis, qua perierit, caussas exponens.

Herois sui personam concinnauit Homerus tanto consilio, ut nunquam non cognomini suo respondeat ille πολυμητης et πολυτλας Οδυσσευς, qui

multorum

*multorum prouidus urbes
Et mores hominum inspexit, latumque per aequor,
Dum sibi, dum sociis redditum parat, aspera multa
Pertulit, aduersis rerum immersabilis undis.*

Ingenii sollertia tum ex multis rebus aliis, tum ex non vna de genere suo, de itinere suo, pro temporum varietate conficta narratione, cum iucunda lectionis voluptate cognoscimus. Contendat narrata cum narrantis confilio, qui hac frui delectatione volet. Commentitia de se narrat personatae Mineruae XIII, 256 sqq. Aliter conficta Eumaeo XV, 199: rursus aliter Penelopae nondum agnitus XIX, 172; denique, adsumto Eperiti nomine, et Laërti patri. Vbiique verum reperiet quod de Vlyffe Homerus XIX, 203 dixit,

*Ισκεν, ψευδεα πολλα λεγων ετυμοισιν ομοια,
hoc est, quod de ipso Homero amicus noster,
ita mentitur, sic veris falsa remiscet,
Primo ne medium, medio ne discrepet imum.*

Amoenissimi ingenii commentum est, quo sibi laceratis pannis tecto, propter frigus nocturnum laenam ab Eumaeo petit XIX, 462 sqq.

Sunt, qui in commentis modum naturae exceffisse, et ultra veritatis similitudinem progressum dicant Vlyfsem, certe in illis apud Phaeaces narrationibus. Sed hi velim ingenium ac mores populi, et principum in aula Alcinoi indolem cogitent, qui ad credulitatem propensi auidis auribus haurirent illa

*speciosa miracula rerum,
Antiphatem Scyllamque, et cum Cyclope Charybaim,
qui coenas duci cuperent fabellarum lautitiis, et quorum sibi voluntatem, vt dona hospitalia largius praebarent, vt instructa nauis*

XVI

nauis domum deducerent, non alia magis re conciliari posse intellexisset. Et quidni Vlysses illis, qui naues suas credi vellet sensu et mente praeditas, moueri vectorum nutu, nec gubernaculis, nec gubernatore opus habere, illis ergo cur non similem gratiam et par pari referret?

Qui longiorem in narrando Vlyssem censem, non reputasse mihi videntur hominem, qui fata sua, qui itinera exponat cupidis auditoribus. Ceterum dilucidae breuitatis exemplum legent **XX**, 310 sqq. vbi Penelopae coniugi itinera sua et apud Phaeacas commorationem, sex vel septem antea librorum argumentum, triginta versibus narrat. Eidem Telemachus matri, simili breuitate de itinere suo ad Nestorem, et Menelaum exponit **XVII**, 109 sqq.

Ego adhuc non vidi, qui Homerum ipsum legere posset, quin amaret bonum senem, quin legendum sibi iterumque legendum putaret, et dulcissimas sibi horulas effluxisse diceret, quibus cum illius aetatis heroicae animis veluti versaretur. Loquacitatis nomine qui reprehenderent, non Homeri, sed vulgaris alicuius interpretis lectores fuisse, deprehendi. Et sunt omnino hic atque illic versiculi, qui, quoniam venerem suam a suauissima linguae Graecae modulatione et quadam concinnitate sonora habent, nec reddi ab interprete, nec sentiri, nisi a Graece docto, possint.

Sapientiam Vlyssis quo admirabiliorem efficeret Poëta, ipsumque rerum, quae desperatae viderentur, exitum quo redderet probabiliorem, Mineruam induxit, et deae, quam sapientiae praesidem antiquitas colebat, ministeriis perfecta tradidit, quae ingenii humani vim superare viderentur. Haec comitatur Vlyssem, haec quid sequendum, quid fugiendum sit,
docet,

docet, haec fortē habere animum iubet, haec ipsi aliorum hominū amicitias praeparat, conciliat, haec vocata et non vocata adest. Noctu arma, ne prociis praefidio essent, femouenti lucerna aurea lumen Minerua praeferit XIX. pr. Laudauī cum hoc in loco versabamur, ex ROUSSAVII ad Lafarum carmine stropham, quam ab hoc ipso loco ductam putas. Postquam auxiliante Minerua variis periculis defunctum Ulyssēm commemorasset, ita concludit:

*De la vertu qui nous conserve
C'est le symbolique Tableau.
Chaque Mortel a sa Minerve,
Qui doit lui servir de flambeau.
Mais cette Déité propice
Marchoit toujours devant Ulysse,
Lui servant de guide ou d'appui:
Au lieu que par l'homme conduite,
Elle ne va plus qu'à sa suite,
Et se precipite avec lui.*

Quod faciendum est iis, qui ad virtutis sibi comparandae studium ferio incumbunt, ut nullum diem praeterire finant, quin excitent animum ad amorem virtutis, propositumque suum, cogitandis, quae virtutem sequantur, bonis saepius renouent: idem litterarum cultoribus faciendum puto, si qui vltra vulgares terminos progredi in illo litterarum campo cupient. Seuera lege persequantur iter institutum, et quotidie exfuscent in se illius disciplinae, cuius se studiosos videri volunt, studium. Similem animi affectum ad studium Homericum mihi transferant, qui hanc disciplinae humioris partem colunt. Cogitent quam pulchrum, quam optabile esse debeat legere, intelligere posse scriptorem tum antiquissimum, tum

C

humani

XVIII

humani ingenii principem, cuius per omnes aetates lecti indicia apud praestantissimos auctores Graecos, Romanos, luculenta deprehendant, quem viri summi optimum conformandi ad naturae sensum ingenii magistrum iudicarint, denique

Qui quid sit pulchrum, quid turpe, quid utile, quid non,

Planius ac melius Chrysippo et Cratimore dicat.

Hoc ergo cogitent mihi Iuuenes, qui ad legendum Homerum accedunt: et faciliorem fibi in dies lectionem iucundioremque experientur. Mirabuntur profecto, tam intellectu facilem esse, quem difficillimum audissent.

Sed studium illud quo alatur, et quasi impetu quodam incitetur, accedat concertantium inter se commilitonum aemulatio. In Athenaeo Gedanensium, cuius ego memoria ipsa recreor ac veluti rursus iuuenesco, solebamus iuuenes ὄμηροφίλοι, lecto Homero et ipso etiam comite, in aggerem urbanum, quo e Gymnasi area patet aditus, prodire ambulatur: et tum obiecta forte specie, cuius similem legissemus, recitabatur versiculos vel hemistichium. Obuiam factus erat Patricius aliquis venator cum canibus, audiebatur illud de Telemacho in concionem prodeunte Οὐν οἰος ἀρα τῷ γε δύω πυνες αργοι ἐπουτο. Conspiciebamus ex vistulae ripa naues e Polonia onerarias plaustrorum more coniectas, succurrebant alicui illae νηες αἱ ἀλος ιπποι ανδρασι γιγνονται. Ad nauiculos remis impulsas succinebat aliis ερετμα τα τε πτερα νησι πελονται, cet. In museo concertandi inter nos gentis erat, si quis plures ad Homerum suum repetitos versiculos formulasue enotasset: quo de lusu alio loco commemorare nos meminimus.

Reli-

Reliquum est, ut nomina subiiciamus Iuuenum oratorum, qui tum ceteris virtutibus, tum etiam studio Homericō laudabiles se nobis ac commendabiles reddiderunt.

Anni superioris auctumno vale nobis dixerunt

IOHANNES CHRISTIAN. BREMER,
ALTONANVS.

IOHANNES FRIEDER. SCHVMACHER,
TRENT HORSTENSIS.

FRIEDER. HENR. IACOB SCHORER,
CREMPENSIS.

In praesenti ad dicendum prodituri sunt:

GODOFR. GABR. REIMER RAHTGEN,
ALTONANVS.

Animi sui in vale dicendo et discessu sensum declarabit oratione vernacula.

JOSEPH. CONR. CHRISTIAN. AMTHOR,
ALTONANVS.

Vrbis patriae commoda et ornamenta laudabit.

HENRICVS PETRVS DE CHARLES,
SONDERBURGENSIS.

De iungenda beneficentiae iustitia exponet.

C 2

HENRI-

HENRICVS IVNGCLAVSEN,

CREMPENSIS.

Artem semper gaudendi commendabit.

WILHELMVS THIESSEN,

ELMSHORNENSIS.

Aestheticae quanta sit utilitas, ostendet.

HANS FRIDER. GVSTAV. POLEMANN,

PINNEBERGENSIS.

De rerum humanarum vicissitudine dicet.

CHRISTOPHORVS SEHT,

ELMSHORNENSIS.

Funesta ex bellis damna persequetur.

CAROL. FRIEDER. CHRISTIAN. WASMER,

ELMSHORNENSIS.

Artis musicae laudes praedicabit.

HANS WILDER,

BVRGO FEMERENSIS.

Graecos reliquis populis litterarum gloria praestitisse, euincet.

Concioni litterariae ut praesentia sua celebritatem imper-
tire ac splendorem velint VENERANDI GYMNASIARCHAE,
MAECENATES, PATRONI, FAVTORES LITTERARVM
ET EXISTIMATORES, per eum, quo bonas artes profe-
quuntur, amore, officiose et humaniter rogantur.

P. P. a. d. IV. Calendar. April. CCCLXXXIX.

T E T R A S Q V A R T A.

Tandem Ithacae suae redditus Vlysses, extensis per apud Eumaeum subulcum commoratur

Lib. XIII. Vlysses noctu a Phaeaciis deductus in litore exponitur dormiens Minerua, suumque auxilium, quo prouadet, ut Eumaeum adeat. Quo senem mendicum, depilem, tunica

Lib. XIV. Ex Eumaeo conatu rerum suarum, de Penelopae fide, de procoru Telemachi itinere et parentibus suis.

Lib. XV. Interea La profecta Miuerua Telemachum iubet parare reditum am. Qui consilio ipsius adiutus euadit structas vias.

Lib. XVI. Privatus deae eundem Eumaeum: vbi dum hic abest missus, quo Telemachi reditum nuntiaret, ei soli, et quomodo tollendos procos putet, i

A S Q V I N T A.

Vlysses, in urbem venit.

Lib. XVII. Hus in urbem domumque redit Telemachus: pannis obsitus, mendicatur, nescitur primum a cane. A procis, quos merito, durius tractatur.

Lib. XVIII. In eum inuehitur Irus, mendicus vagabundus, ancillae, nec inuita Minerua peruicaces proci.

Lib. XIX. Vlysses semouendis noctu per absentiam proximis, omnibus illis necem machinatur. Ipsum de

B

Vlysse

